

MĚSTO
KROMĚŘÍŽInformační měsíčník města Kroměříže
ZDARMA DO VŠECH DOMÁCNOSTÍFloria Léto 2013 i v horkém počasí
přilákala tisíce návštěvníků

...čtěte na str. 2

„Račín je hlavně o komunikaci...“

...čtěte rozhovor na str. 4

SLOVO
ÚVODEM

Dožínky byly oslavou sklizně i podporou regionálních potravin

Foto: P. Zrna

Pole jsou sklizena, úroda pod střešou a zemědělci mají po celoroční práci chvíli k oddechu a oslavě. Není divu, že pro ně byly dožínky odjakživa významným obdobím a čím lepší úroda rok přinesl, tím veselejší dožínky mohly být. Obnovená dožínková tradice má za sebou v Kroměříži už sedm let a opět lidem připomíná, jak významnou roli zemědělství

na Hané hrálo, hraje a bezesporu bude hrát. Letošní dožínky se konaly v předposledním srpnovém víkendu a slavit přijeli do Kroměříže lidé z celého kraje, ale i ze sousedních regionů a dokonce ze zahraničí. A pozvání přijali i zástupci všech našich partnerských měst, takže oslava sklizně dostala skutečně rozměr Mezinárodního festivalu dožínkových tradic.

Samotný průběh dožinek zůstává věrný původním tradicím. Z Komenského náměstí vyšel průvod všech krojovaných účastníků, kterých bylo letos asi šest stovek, tedy zase o něco více než loni. V čele tentokrát stanula Jízda králů z Vlčnova. Za ní kočáry s hosty v čele s ministrem zemědělství, zlínským

hejtmanem a starostkou Danielou Hebnarovou, která sama oblékla hanácký kroj, následování všemi účinkujícími a dalšími příznivci regionálních tradic. Průvod došel na Velké náměstí, kde se všechny soubory divákům a hostům krátce představily. Poté přišlo na řadu tradiční předání dožínkového věnce hospodáři spojené s poděkováním za letošní úrodu. „S úctou se obracím ke všem, kteří pracují v zemědělství v této nelehké době, která hospodářům příliš nepřeje, ať už kvůli politickým rozhodnutím, rozmarům počasí či chování spotřebitelů, kteří bez myšlení sáhnou raději po nekvalitní levné potravině ze supermarketu, než po dražším,

(pokračování na zadní straně)

Dvě strany jedné mince

Milí čtenáři, tentokrát to nebude o penězích, ale o lidech, o vzájemné pospolitosti, která tvoří prostředí pro naše soukromé i profesní životy a je nedílnou součástí významu slova domov. Ať na minci padne rub či líc, stejně je to pořád jen jedna strana mince a bez té druhé by nebyla kompletní. Tak se vždy snažím dívat na problémy, tak vstupuji do komunikace, která je založena na dvou stranách – jedna hovořící a druhá naslouchající a následně se role promění. Při řešení problémů se mnohdy toto pravidlo nedaří správně uplatňovat, někdy rub a jindy líc prostě zapomínají, že patří k sobě a východiska nelze nalézt bez pochopení celku. A v pozici prostředníka takto vedeného sporu skutečně nejsem ráda. O to více, když vím, že jedna strana se snaží i nepravdivými údaji v tisku celý proces strhnout k rychlému a pochybnému vítězství. Nechci mluvit v hádankách, úvodní slovo vychází ze zkušeností při řešení situace občanského soužití v lokalitě Račín v Dolních Zahradách. I tady se nakonec ukáže, že ta skutečná hodnota – snaha o slušnost, pochopení a spolupráci se nám všem vyplatí.

Daniela Hebnarová
starostka města
starostka@mesto-kromeriz.cz

Foto: P. Zrna

KRÁTCE Z RADNICE

Radnice chce být dobrým partnerem pro občany

Městský úřad Kroměříž má novou koncepci strategických cílů, které stanovují změny ve vnitřní činnosti radnice i změny vůči občanům. Každý odbor má přesně vytyčeno, čeho by měl v budoucnu dosáhnout. Mezi priority ve vztahu k veřejnosti obecně patří zlepšení poskytovaných služeb, užší spolupráce a komunikace, lepší propagace a publicita. Občané by se například měli dočkat zvýšení komfortu ve smyslu zpřístupnění pokladen mimo úřední hodiny, aktivnějšího zjišťování jejich názorů, zlepšení orientace na úřadu, ale také zlepšení spolupráce podnikatelů s městem Kroměříž. Úředníci se budou pravidelně profesně rozvíjet, aby dokázali flexibilně reagovat na změny, které přináší legislativa. Cílem je také zlepšení komunikace a vstřícnosti k potřebám lidí při úředním jednání. Podle tajemníka úřadu Františka Dočekala je to nezbytný krok k tomu, aby se radnice stala pro občany dobrým partnerem a pomáhala lidem tak, jak se to od ní očekává. (dap)

V Kroměříži přibude 130 hlásičů varovného systému

Kroměříž rozšiřuje výstražný systém. Do konce září by na území místních částí a v záplavové oblasti mělo přibýt sto třicet nových hlásičů instalovaných na sloupech veřejného osvětlení.

„Hlásiče doplní stávající sirény. Rozdíl mezi nimi je v tom, že nové hlásiče jsou menší, mají i menší výkon, ale dá se do nich mluvit, čili přenášet informace. Sirény jsou sice hodně slyšet, ale přenos lid-ského hlasu je nekvalitní, na dálku hlášení nerozumíte,“ vysvětlil Jan Pšejza z oddělení informatiky kroměřížské radnice

Projekt „Rozšíření a zálohování varovacího a vyznamovacího systému města Kroměříž“ je realizován v rámci výzvy z Regionální operačního programu Střední Morava - oblast podpory 2.2.6 Rozvoj krizové infrastruktury. (dap)

Nápor návštěvníků výstavy Floria zbrzdila tropická vedra

Přes osmnáct tisíc lidí navštívilo výstavu Floria Léto, která se uskutečnila ve dnech 3. – 11. srpna v novém výstavním areálu v Kroměříži. 37. ročník výstavy pro zahrádkáře a pěstitele sice poznamenala extrémní vedra, což se projevilo na nižší návštěvnosti, 214 vystavovatelů, většinou předních zahrádkářů z celé ČR, však plně uspokojilo potřeby těch, kteří si Florii ne nechali ujít „Můžeme říci, že všichni pochopili, že neporučíme větru a dešti a ocenili výborné zázemí výstaviště i široký sortiment nabídky pro zahrádkáře.

Lidé chválili i to, že se tady neprodávají třeba trička, tenisky nebo prádlo a pozitivně hodnotili i tak běžnou věc, jako jsou toalety bez front a samozřejmě klimatizovaná restaurace i velká kapacita venkovního posezení s občerstvením,“ uvedl Radek Novotný z výstaviště Floria v Kroměříži. Podle něj Floria patřila především lilím a gladiolám. Návštěvníci je obdivovali v dekorativních aranžích, umístěných v hlavní hale. Poprvé se na výstavě představili také kroměřížští kaktusáři. Výstava nabídla vše pro okrasnou i užitkovou zahra-

du od stromků přes cibuloviny, zeleninu až po zahradní nářadí a ostatní vybavení.

Aby letní Floria proběhla hladce, přijali pořadatelé i radnice celou řadu opatření. Po zkušenostech z letošní jarní části výstavy, kterou navštívilo více než padesát tisíc lidí a kdy zejména prvotní nápor motoristů zbrzdil plynulost dopravy na příjezdových komunikacích, přistoupil pořadatel ke změně systému parkování. „Abychom automobily na parkovištích co nejrychleji odbavili, parkovné jsme vybírali až po zaparkování u pokladen při vstupu do areálu, což urychlilo příjezd a odbavení,“ vysvětlil Radek Novotný. A nad příjezdem návštěvníků do Kroměříže bděla i městská policie. „Posílili jsme dohled na příjezdových komunikacích a tam, kde mohl vzniknout nějaký problém,“ potvrdil šéf strážníků Libor Kubiš. Návštěvníkům letní Florie vyšla vstříc i MHD. „Do sobotního a nedělního turnusu jsme vložili mimořádné spoje. Od 8 do 16 h autobus vyjel od nádraží k výstavišti každých 30 minut a někdy i v kratším intervalu. Celkově to bylo na 20 spojů,“ informoval vedoucí provozu MHD Tomáš Szabó, podle kterého mimořádné spoje zastavovaly přímo u výstaviště. (pz)

Foto: D. Podhajská

Na koupališti Bajda se učila první pomoc

Ať už je parné léto, tuhá zima, užíváme si dovolené, nebo jsme na služební cestě, všude se můžeme dostat do situace, kdy se někdo v našem okolí lehce či vážněji zraní. Umět poskytnout první pomoc přitom zdaleka není samozřejmostí, přestože na kvalitě pomoci závisí lidské životy. Český červený kříž v Kroměříži společně se zdejší radnicí v rámci projektu Bezpečná komunita pravidelně pořádají kurzy první pomoci. Ten poslední se uskutečnil v pátek 2. srpna v areálu koupaliště Bajda. Po celé dopoledne měli návštěvníci koupaliště možnost nahlédnout pod pokličku znalostí záchranářů a naučit se některé zásady, které mohou při správné aplikaci zachránit i život. Velký zájem měli lidé například o ukázky resuscitace, a to nejen dospělých, ale také malých dětí včetně nemluvnat.

Obzvláště v letních dnech, kdy trávíme čas ve zvýšené míře u vody, se mohou takové znalosti velmi hodit. Návštěvníci se ale také dozvěděli, jak správně ošetřit odřeniny, krváčení či poranění hlavy. „Základy poskytování první

pomoci si vyzkoušelo asi 80 lidí a další ukázkám alespoň z povzdálí přihlíželi,“ prozradila ředitelka oblastního spolku Českého červeného kříže Alice Juračková, podle které budou kurzy i nadále pokračovat. (pz)

Jak je to s varovnými signály sirén?

Vždy, když ve městě začnou houkat sirény, většina lidí zatrne v obavách, co vážného se stalo. Pravdou je, že ve varovných signálech se vyzná jen málokdo. A mnohdy se občané ani následně nedozví, proč vůbec siréna ve městě houkala. Připomeňme si proto, s jakými signály se můžeme v běžném životě setkat.

Úplně nejčastěji se můžeme setkat se signálem „Požární poplach“ v podobě přerušovaného kolísavého tónu sirény po dobu 1 minuty (25 sekund trvalý tón, 10 sekund přestávka, 25 sekund trvalý tón). „Tímto signálem se

svolávají jednotky dobrovolných hasičů a pokud je vyhlášený elektronickou sirénou, napodobuje hlas trubky „hoří“ po dobu jedné minuty,“ vysvětlila Marcela Plačková, která má na kroměřížské radnici na starosti krizové řízení.

V případě hrozby mimořádné události varuje obyvatelstvo signál „Všeobecná výstraha“. Kolísavý tón sirény zní po dobu 140 sekund (může zaznít třikrát po sobě v cca třiminutových intervalech) a slyšeli byste ho v případě hrozby povodní, úniku nebezpečných látek apod. „Pokud se jedná o elektronickou

sirénu, tlakové reproduktory nebo např. místní rozhlas zapojený do jednotného systému varování a vyzoomění, je tato všeobecná výstraha doplněná ještě mluvenou informací o povaze nebezpečí,“ dodala Marcela Plačková.

Matoucí prvkem pro mnohé z nás stále zůstává pravidelná zkouška sirén. Jde o řízený test systému celostátně prováděný každou první středu v měsíci ve 12.00 hodin, kdy se siréna rozezní nepřetržitě na 140 vteřin. V Kroměříži na zkoušku pro jistotu upozorňuje i městská policie slovním upozorněním. (pz, mp)

KRÁTCE Z RADNICE

Letní osvěžení na ledové ploše

Zimní stadion v Kroměříži v srpnu nabídl velmi příjemnou alternativu horkému letnímu počasí. V sobotu 10. srpna uvedl do provozu ledovou plochu a zahájil bruslení pro veřejnost. Další rozpisy veřejného využití ledové plochy v závěru léta můžete sledovat na stránkách organizace Sportovní zařízení města Kroměříže www.szmkc.cz (pz)

Z DENÍKU MĚSTSKÉ POLICIE

Teplá láká opilce k popíjení na veřejnosti

S teplým letním počasím přibývá v ulicích města případů hromadění opilců bez domova nebo sociálně nepřizpůsobivých s alkoholem v ruce. Přesto, že i letos s nimi mají strážníci městské policie hodně práce, takových případů ubývá. Informaci sdělil zástupce velitele, Jaroslav Sigmund.

„Evidujeme jich skutečně méně než v minulých letech. Je to jednoduché, město Kroměříž těmto lidem znesnadnilo pobyt. Cíleně jsme eliminovali možnosti, kde by se tihle lidé mohli zabydlet, kde by se jim prostě dařilo vést jejich životy,“ vysvětlil Sigmund. Podle Sigmunda pracuje městská policie s jednou skupinou bezdomovců, kteří přes léto putují městem a rádi vysedávají na místech, kde jsou v dosahu alkoholu. To je třeba Bezručův park v blízkosti tamějšího supermarketu, základní škola na Zacharu, oblast Bagráku, u hlavní pošty nebo u Tesca. S odkazem na vyhlášku č. 3 z roku 2008, která zakazuje požívání alkoholu na vyhraněných místech v Kroměříži, je strážníci z místa vykážou, popřípadě udělí blokové pokuty nebo v horších případech převezou na záchytku. „Můžeme udělovat pokuty až do výše jednoho tisíce korun, ale je nereálné očekávat, že by tihle lidé takovou pokutu zaplatili. Snažíme se z nich dostat aspoň stovku, a pokud nezaplatí ani to, předáme případ orgánu správního řízení,“ dodal. (dap)

Automobiloví veteráni opět nadchli Kroměříž

Začátek srpna v Kroměříži patří už řadu let historickým vozidlům. Tuto tradici ani v letošním roce nepřerušil Veterán klub Kroměříž, jehož členové připravili na sobotu 3. srpna už 6. ročník setkání příznivců historické techniky a vozidel s názvem Veteránem nejen Kroměřížskem. Přehlídka nablýskaných skvostů představila motoristický průřez celým minulým stoletím a jako každoročně byla spojena s orientačními a spanilými jízdami a doplněna zábavným programem na Velkém náměstí. A oko milovníků se opravdu mělo čím kochat. K vidění byly snad všechny modely starých škodovek, ale i auta značek Praga a Tatra a nechyběly ani motocykly či historický kočár. Jedním z letošních unikátů byl i legendární Ford T coupé.

„Naší snahou je připravit každo-

ročně přátelské a poutavé setkání nejen majitelů, ale i obdivovatelů automobilů a

motocyklů do roku výroby 1975,“ prozradil Vratislav Krejčíř z Veterán klubu Kroměříž. (pz)

Foto: J. Soporský

Bez pravidelného zalévání by zeleň v ulicích nepřežila

Tropické teploty, které z velké části doprovázely letošní léto, se projeví i na rozsahu péče o městskou zeleň. Bez pravidelného zalévání by totiž ve výhni rozehrátého města zřejmě nepřežily ani mladé stromky, ani okrasné květinové záhony. Podle Martina Posoldy z radničního odboru služeb se na závlivku do července spotřebovalo 315 metrů

krychlových vody a zapláceno 140 000 korun. Zajímavé je, že srovnatelná spotřeba byla i v loňském roce, kdy město za stejné období spotřebovalo dokonce 341 kubíků vody. „Zatímco loni se více zalévalo z jara, tedy v květnu a červnu, letos byla větší spotřeba v červenci,“ uvedl Martin Posolda. Ročně stojí zalévání městské zeleně téměř tři sta tisíc. (pz)

Foto: P. Žrna

KRÁTCE Z RADNICE

Anketa Město pro byznys opět hodnotí spolupráci měst s podnikatelským sektorem

V letošním roce zahájil týdeník Ekonom 6. ročník srovnávacího výzkumu Město pro byznys. V minulých letech byla do průzkumu zapojena i Kroměříž a také letos by měla redakce sbírat od místních podnikatelů a firem statistická data, která hodnotí podnikatelský potenciál města. Letošní ročník s mottem „Radnice s podnikateli na jedné lodi. Není to utopie“ věnuje pozornost právě spolupráci měst s podnikatelským sektorem. „V duchu motto chceme ocenit nejen města, která podporují své podnikatele a přispívají k příznivým podmínkám pro jejich činnost, ale i samotné firmy, které se snaží dělat pro svoje město něco nad rámec svých povinností. V této souvislosti jsme požádali o nominaci jedné firmy, kterou by města ráda vyzdvihla za její spolupráci a pomoc,“ vysvětlil manažer projektu Michal Kaderka.

Podle vedoucího radničního Živnostenského úřadu Miroslava Ševčíka po zralé úvaze nominovala Kroměříž společnost Magneton a. s. Tento tradiční výrobce elektropříslušenství pro automobilový průmysl za svou více než 80letou historii prošel obdobími prosperity i úpadku a nyní opět nabývá na síle. „Magneton dnes zaměstnává více než tři stovky lidí a opět patří k největším zaměstnavatelům ve městě,“ upozornil Miroslav Ševčík. Ve svém areálu ale vytvořil také podmínky pro podnikání dalších 18 společností s téměř dvěmi sty pracovníky a jen v letošním roce v tomto areálu vynaložil více než 300 milionů korun na likvidaci staré ekologické zátěže. Společnost dlouhodobě spolupracuje také s odbornými školami, jako je např. COPT či Střední škola hotelová a služeb v Kroměříži, a dlouhodobě podporuje sport a kulturu. Výsledky výzkumu představí týdeník Ekonom v průběhu podzimu. (pz)

„Račín je hlavně o komunikaci a společném hledání cesty“ říká starostka

V posledních týdnech a měsících panuje v kroměřížském Račíně, části Dolních Zahrad napětí. Vyvolaly jej opakované střety místních obyvatel a devětadvaceti romských rodin, které zde žijí v městských domcích pro sociálně slabé. Lidé si stěžují na neustálé porušování občanského soužití, znečišťování okolí a nerespektování pravidel veřejného pořádku ze strany Romů. Romové se brání a zvýšenou frekvencí hlídek městské i státní policie vnímají velmi kriticky. Média dokonce Kroměříž spojují s jinými místy v zemi, kde problém v soužití mezi Čechy a romským etnikem vystupňoval v otevřený boj.

Radnice intenzivně hledá řešení. Starostka Daniela Hebnarová je přesvědčená, že klíč k úspěšnému řešení nalezne v komunikaci.

Jaká je momentálně v Račíně situace?

Domnívám se, že v žádném případě není vyhrocená a nejedná se o žádnou kauzu. Pouze o střet různých životních stylů a o odraz atmosféry, která na toto

téma panuje v celé zemi. Na druhou stranu, z médií i z jednání s oběma stranami je zřejmé, že by do budoucna k vyhrocení dojít mohlo. Je důležité, abychom si to uvědomovali a ještě před tím problém řešili. Nechceme dospět k nějakému radikalismu, ale nalézt cestu, jak s respektem žít vedle sebe.

Jak toho chcete docílit?

Problémem jsme se zabývali na schůzkách vedení města, ve spolupráci s městskou policií, Policí České republiky a hovořili jsme i s romskou koordinátorkou, romským domovníkem a také s technickými službami, které objekt spravují.

Co pro uklidnění obou stran uděláte?

Jak už jsem naznačila v úvodu, měli bychom s nimi hlavně mluvit, znát všechny jejich stížnosti, připomínky a podněty. Měli bychom se snažit hledat v jejich soužití společnou cestu, byť se jedná o strany kulturně i sociálně rozdílné.

Ale to stále nejste konkrétní...

Prvním krokem bylo už to, že jsme se na podnět občanů, kteří tam žijí, sešli a jeli se na místo podívat. Celá věc vzešla z jejich strany, byli jsme upozorňováni, že v ulici U Zámečku dochází k porušování občanského soužití, veřejného pořádku a k dalším přestupkům, které je nutné řešit, dokud nám nepřerostou přes hlavu. Tohle je hodně složitý pro-

blém. Kdybychom slíbili, že ho vyřešíme během několika týdnů nebo měsíců, budeme lhát. Prostě, tento problém v této zemi vždycky byl, je a bude. K řešení je třeba hledat cestu společně a ne na úkor druhé strany. Až teprve pokud by se ukázalo, že tato cesta nikam nevede, přikročíme k represím.

Média vás napadla, že jste osobně v Račíně vůbec nebyla...

Není to pravda, byla jsem tam. S lidmi, kteří tam žijí, jsem hovořila a hodlám s nimi i nadále zůstat v úzkém kontaktu. Domluvili jsme se na konkrétních krocích i že se znovu sejdeme. Takové drobnosti jako je přidání kontejnerů na odpad, může město vyřešit bez problémů. Můžeme také požádat městskou policii o častější kontroly oblasti, aby nadále nedocházelo k porušování občanského soužití.

Z médií zazněly i případy kroměřížského Račina k ústecké Maticní ulici. Hodláte v krajním případě skutečně postavit mezi oběma stranami zeď?

Určitě ne. Věřím, že situaci nebude nutné řešit stavebními úpravami, protože to už bychom se bavili o zásahu do lidských svobod. Tohle nemůže být o zdi, ale o lidské domluvě, oboustranné vstřícnosti a pochopení. Vyslechnout jeden druhého a snažit se najít společnou cestu.

Dana Podhajská

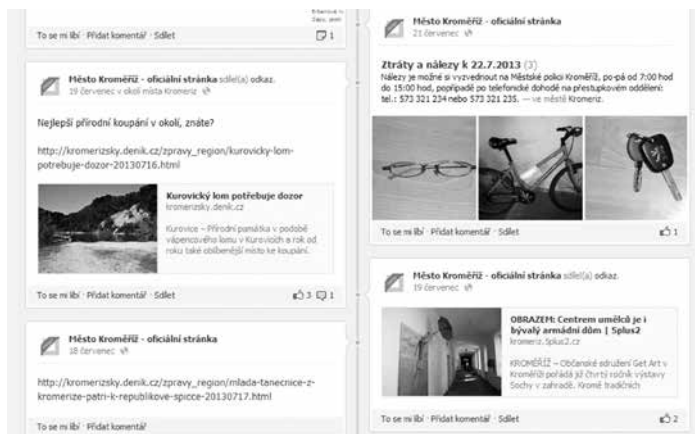
Oficiální profil města na Facebooku pomáhá

Od letošního dubna město Kroměříž prezentuje své aktivity a rozvíjí neformální komunikaci s občany a příznivci prostřednictvím sociálních sítí. Facebookový oficiální profil v pravidelné rubrice Ztráty a nálezy ve spolupráci s městskou policií pomáhá navrácet ztracené věci svým majitelům. Chtěli bychom se pochlubit příběhem jedné poctivě nalezené peněženky, kterou ztratil americký občan Travis P. v našem městě. Peněženka se na konci července dostala na městskou policii a díky možnosti rychlého oslovení uživatelů FB se podařil téměř bleskový návrat peněženky i dokladů k majiteli. Informace s nafocenou peněženkou byla na Facebook

umístěna 30. 7. v půl desáté ráno. Pan Travis zareagoval na naši zprávu během dvou hodin a následně si na městské policii všechny postrádané věci vyzvedl. I tento případ potvrzuje, že

nový komunikační kanál radnice má svůj význam a přínos. Sledujte nás na adrese: <https://www.facebook.com/MestoKromerizOficialne>

Zdeněk Dvořák

Přijďte se podívat na šaty z dob Mozarta

Krása rokokové módy aneb Dozvyky Amadea – takový je název zajímavé výstavy oděvů Justyny Sepiał - Rychlík a Hany Poláškové – Wincorové, kterou ve spolupráci s Muzeem Kroměřížska a Arcibiskupským zámekem a za finanční podpory společnosti TOS Hulín připravila skupina historického šermu Biskupští manové z Kroměříže.

Výstava nabídne téměř dvacet jedinečných kostýmů datovaných do 2. poloviny 18. století a představí módu, která této době vládla. „Několik kostýmů bude vystaveno v návštěvnickém centru Arcibiskupského zámku, kde se také 8. září v 10 hodin uskuteční vernisáž výstavy. Většinu vystavených oděvů ale návštěvníci najdou v prostorách Muzea Kroměřížska,“ sdělil vedoucí Biskupských manů Evžen Petřík. Podle něj se jedná o věrné kopie skutečných oděvů šlechty i měšťanů, rozšířené o módní doplňky. Expozice bude doplněna doprovodnými texty a její část by měla být věnována dětem, případně školám.

„K vidění budou většinou dámské, ale i několik pánských kostýmů. Vše je vyrobeno podle originálů a kvůli náročnosti zhotovení nebude možné si oděvy vyzkoušet. Zajímavé je, že takové honosné rokokové šaty nebylo vůbec jednoduché obléknout. Ustrojení dámm trvalo i více než jednu hodinu,“ prozradil Evžen Petřík. Výstavu můžete navštívit v době od 8. září do 5. října. (pz)

Kroměřížští kaktusáři našli zázemí na Florii

Více než tisíc rostlin představili začátkem srpna na výstavišti Floria členové kroměřížského klubu kaktusářů Frailea. Vystavovali zde poprvé, protože skleníky Květné zahrady, které jim řadu desetiletí poskytovaly výstavní zázemí, se rekonstruují.

„Jsme rádi, že se nám podařilo zůstat v povědomí lidí a že jsme na výstavišti našli zázemí, protože před rokem jsme

netušili, zda mají naše výstavy vůbec nějakou budoucnost,“ řekl předseda klubu Jiří Stavinoha. Vedení Florie poskytlo kaktusářům své prostory zdarma a vznikla příjemná výstava, která se v Kroměříži konala už po osmačtyřicáté. Mezi vystavenými kaktusy stály také pěstitelské rarity v podobě jedné padesátileté a jedné čtyřicetkilové rostliny. (dap)

Foto: D. Podhajská

Foto: J. Soporský

Stoptime 2013. Žánrovou pestrost a pohodu nabídl koncem července Kroměřížanům třídní hudební festival Stoptime. Střídavě na Starém pivovaře a v Květné zahradě vystoupil například Olin Nejezchleba, Xavier Baumaxa, Trabant a Ivan Hlas. (dap)

Společnost BBC natáčela na zámku

Dokument BBC o mušketýrech se v první polovině července natáčel na Arcibiskupském zámku v Kroměříži. Tentokrát malý filmový štáb bez rozsáhlého komparsu si pro své potřeby vypůjčil Sněmovní sál, některé další his-

torické sály a natáčel také na chodbách a v Květné zahradě.

Kroměřížský zámek přitahuje pozornost filmařů stále. Naposledy na jaře se tady točily scény do koprodukčního historického filmu o Kateřině Veliké. Kromě nejslavnějšího Amadea se památka UNESCO blýskla například také v novodobé pohádce Peklo s princeznou, seriálu Četnické humoresky nebo dramatu Ucho. Velmi často se kroměřížský zámek stává cílem zahraničních filmových produkcí. (dap)

Foto: D. Podhajská

Čím dnes žije kolonie – cesta do hlubin dne. Na jeden měsíc se výstavní prostory kroměřížské Vodárny pokoušely najít odpověď na otázku výtvarníka Vojtěcha Janyšky, kam vše vede? Neverbální odpověď autor schoval mezi robustními stroji do instalací, fotoobrazů a koláží. Výstava trvala od konce července do 25. srpna. (dap)

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

:)2013 Slavíme spolu...

Sbor oslavil své výročí ve Sněmovním sále

Pěvecký sbor moravských učitelů zazpíval 3. července v Kroměříži. Ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku oslavil 110. výročí od založení a potěšil posluchače skladbami Leoše Janáčka, Pavla Blatného, Jaroslava Kvapila, Viléma Petrželky, Bohuslava Martinů a Josefa Nešvery. Sbor moravských učitelů působí v Kroměříži od roku 1903 a za stodesetiletou historii se mezi jeho nejvýznamnější dirigenty kromě Jiřího Šimáčka a Lubomíra Mátyla řadí Antonín Tučapský, Lumír Pivovarský, Oldřich Halma, Jan Šoupal a Ferdinand Vach. (dap)

Foto: J. Soporský

Neprávem opomíjený malíř Antonín Marek Machourek

V Kroměříži proběhne výstava ke stému výročí narození významného, ale málo známého českého malíře, posledního žáka Maxe Švabinského.

Antonín Marek Machourek

(30. 3. 1913 Nítkovice, okr. Kroměříž – 15. 11. 1991 Paříž), malíř, grafik, ilustrátor, tvůrce mozaik. V jeho tvorbě jsou dominantní biblické náměty zpracované s formální strohostí. V letech 1933 – 36 studoval na Uměleckoprůmyslové škole v Praze u prof. Jaroslava Bendy, v letech 1937 – 39 se stal na Akademii výtvarných umění v Praze jedním z posledních žáků Maxe Švabinského. V roce 1937 již vystavoval na světové výstavě v Paříži, spolupracoval také na realizaci mozaik na Staroměstské radnici podle návrhu M. Alše a v Památníku národního osvobození na Vítkově podle kartin M. Švabinského. V roce 1945 získal od francouzské vlády stipendium na pařížské École Supérieur des Beaux Arts a po roce 1948 již ve Francii zůstal. V Paříži se stal členem Salonu Nezávislých.

O deset let později přijal pozvání umělce rodinou panu Bohuslavu Smejkalovi ze Samotíšek pod Svatým Kopečkem. Ten velkoryse předal v roce 2011 celou sbírku Muzeu Kroměřížska jako dar a do roku 2011 se staral i o umělcův hrob.

umělcovou rodinou panu Bohuslavu Smejkalovi ze Samotíšek pod Svatým Kopečkem. Ten velkoryse předal v roce 2011 celou sbírku Muzeu Kroměřížska jako dar a do roku 2011 se staral i o umělcův hrob.

Vystavené kresby, malby a grafické listy akademického malíře Antonína Marka Machourka pocházejí převážně ze 40. – 60. let 20. stol. a jsou součástí rozsáhlého souboru svěřeného

umělcovou rodinou panu Bohuslavu Smejkalovi ze Samotíšek pod Svatým Kopečkem. Ten velkoryse předal v roce 2011 celou sbírku Muzeu Kroměřížska jako dar a do roku 2011 se staral i o umělcův hrob.

Výstava v Malé galerii Muzea Kroměřížska trvá od 6. září do 13. října 2013.

(mk)

Státní archiv chce veřejnost potěšit sérií podzimních přednášek

Státní okresní archiv Kroměříž přichází s novinkou, od září spustí cyklus podzimních odborných přednášek z historie města, které by se měly konat každý rok. První přednáška bude o pečetí města Kroměříže.

„Nikdy jsme přednášky nedělali, ale chceme to zkusit. Nabídneme veřejnosti témata spíše neznámá, ale rozhodně zajímavá, a pozveme k nám odborníky, kteří umějí dobře a poutavě hovořit,“ vysvětlila ambici ředitelka kroměřížského archivu Jitka Zezulová.

Letošní cyklus bude věnovaný 750. výročí trvání města a první přednáška se uskuteční 12. září. Od 17 hodin bude v přednáškovém sále archivu o pečetí města Kroměříže přednášet Karel Müller, ředitel opavského zemského archivu, český heraldik, znalec a archivář. Podle Jitky Zezulové se jedná o mimořádně zajímavé téma, protože kroměřížská pečeť si jako jedna z mála udržela po staletí svou podobu.

Další přednáška tentokrát o vývoji města za biskupa Thurza se bude konat 26. září v 17 hodin. S touto kapitolou historie veřejnost seznámí ředitel Státního okresního archivu ve Vsetíně a znalec moravských dějin, Tomáš Baletka.

Třetí přednáška bude 10. října na téma manských soudů a do Kroměříže přijede moravský historik Zdeněk Pokluda, bývalý ředitel zlínského státního archivu.

Termíny a témata dalších tří přednášek kroměřížský archiv prozatím připravuje. Jedna z nich bude věnována cechům. (dap)

Ústavodárný říšský sněm rakouských národů 1848 - 1849

K nejslavnějším obdobím kroměřížských dějin patří doba konání Ústavodárného říšského sněmu rakouských národů 1848 - 1849. Ve dnech 22. listopadu 1848 až 6. března 1849 zasedal v Kroměříži ústavodárný říšský sněm rakouských národů. Kroměříž nebyla vybrána náhodně - Evropu „obcházely“ revoluce, politické dění bylo ve varu a situace ve Vídni, kde tento sněm zasedal již od poloviny července 1848, se neustále zhoršovala. A tak se hledalo vhodné klidné místo, které by bylo relativně blízko Vídně a splňovalo řadu požadavků nejen na bezpečnost. Snad na doporučení Františka Palackého, který Kroměříž a zejména její zámek znal, bylo zvoleno pro konání tak významné události právě naše město. To se tak stalo v době konání sněmu hlavním městem habsburské monarchie, kam se sjelo na 2 000 lidí - ministrů (sídliila zde vláda), poslanců, vyslanců, pozorovatelů, vojáků i novinářů (redakci zde měl vládní deník Kurier).

Jak vypadalo město v době konání sněmu, stručně vstihuje Anton Karassek, kroměřížský kronikář té doby: „Město změnilo svůj vzhled, starý venkovský styl zmizel a všude jsou vidět skupinky, které svým vyjadřováním upoutávají pozornost tichého pozorovatele.“ Sněmu se zúčastnila celá plejáda významných osobností tehdejšího veřejného života v c.k. monarchii - předseda vlády F. Schwarzenberg, poslanci F. Palacký, F. L. Rieger, K. Havlíček-Borovský, F. Brauner, J. K. Tyl,

V. V. Tomek, J. Ohéral a mnozí další. Založen byl Klub slovan-ských poslanců, konala se řada setkání, besed i bálů. Poslanci např. také ve volném čase poslali v zimě na zamrzlých rybnících v Podzámecké zahradě, někteří navštívili i hrad Buchlov. Velký ohlas vzbudila návštěva srbské delegace na sněmu.

Úkolem sněmu bylo vypracování demokratické ústavy pro všechny národy habsburské monarchie. Jakkoliv se však vznik nové ústavy jevil slibně, nedošel svého naplnění. Zpráva o rozpuštění sněmu a vydání oktrojované ústavy dorazila do Kroměříže v noci 6. března 1849. Během noci Kroměříž obsadilo vojsko, četníci a členové národní gardy. Následně rozeznání parlamentu však proběhlo bez větších nepokojů. I přes neslavný závěr měl tento sněm velký vliv na další rozvoj společnosti, stal se začátkem nové epochy. A v samotné Kroměříži výrazně pozvedl zvolna se probouzející české národní obrození.

Tato významná událost je stala námětem celé řady vědeckých i literárních děl. Připomeňme zvláště vědecké práce Otto Urbana. V roce 1948 připomněla konání sněmu výstava nazvaná 100 let českého národního života v Kroměříži. V roce 1997 - roce 150. výročí konání sněmu - se v Kroměříži uskutečnila mezinárodní vědecká konference nazvaná „Kroměřížský sněm 1848 - 1849 a tradice parlamentarismu ve střední Evropě“, které se účastnili historici nejen z České republiky, ale i Slovenska, Rakouska, Maďarska či Pol-

ska. V prostorách kroměřížského zámku byla uspořádána také výstava, připomínající konání tohoto sněmu. Na zdech mnoha kroměřížských domů nalezneme pamětní desky, připomínající účastníky sněmovního jednání. A nesmíme zapomenout ani na spisovatele Jindřicha Spáčila, který se velmi zasloužil o popularizaci tohoto sněmu (výstavy, přednášky, články) a právě do období konání sněmu v letech 1848-1849 v Kroměříži zasadil děj svého románu Ať žije sněm!

Státní okresní archiv Kroměříž

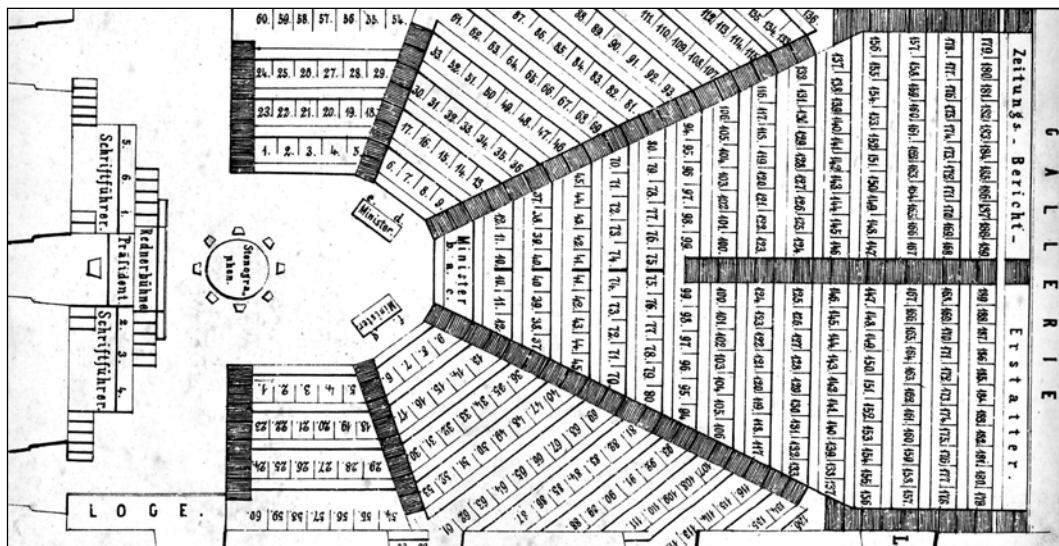

Pozvánka na vernisáž výstavy, pořádané v roce 1998.

Oficiální logo oslav v roce 1998.

Zasedací pořádek Ústavodárného říšského sněmu v kroměřížském sněmovním sále.

CO VÍTE O KROMĚŘÍŽI

Vážení čtenáři,

těžko říci, zda vás otázka z minulého vydání zaujala pěkným sedmičkovým letopočtem či významem činu, k němuž v onom roce došlo, každopádně jste opět v hojném počtu správně odpovídali, že olomoucké biskupství bylo povýšeno na arcibiskupství v roce 1777.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali tyto výherce:

**Roman Pečinka
Jana Hříbková
Zdeněk Damborský**

**Otázka č. 9
Kde se nachází dům, ve kterém v době říšského sněmu bydlel F. L. Rieger?**

Správné odpovědi označené heslem „Soutěž - 750 let“ pošlete na adresu zpravodaj@mesto-kromeriz.cz, nebo na adresu: Kroměřížský zpravodaj, Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž. (Nezapomeňte uvést svou adresu a telefonní kontakt).

**KROMĚŘÍŽ
PŘED 100 LETY**

ŠKOLNÍ knihy pro veškeré školy a ústavy okr. Kroměřížského a veškeré

ŠKOLNÍ POTŘEBY

nejlépe koupíte v prvním českém knihkupectví

JOSEF PITHART

závod papírnický, hudebninami a antikvariát
V KROMĚŘÍŽI.

Radhošťská slavnost

ve dnech 13. a 14. září 1913 v Kroměříži.

POŘAD:

V sobotu 13. září o pát 8. hodině večer v sále na Nadskepti sehrají akademické za spolučin-kování p. L. ochotníky veselohru B. Vikové-Kunětické „Cop“. Repertoírni hru Národního divadla v Praze.

V neděli 14. září dopoledne „Jihonový den“
9 10. hodině dopol. proměnkání koncert v Sokolském domě. **6 2. hod. odpol.** tančící:

Velká národní slavnost.

Program: Herna a lesk sebevrahů v „Monte Carlu“. Veikolepý rytířský turnaj. Lovení zláta. Tombola. Kuželkové závody. Umělecký kabaret.

Za nepřiznivého počasí pořadí se celá slavnost na Městanském nadskepti.

Vstupné 50 hal.

Večer o pát 9. hod. Tanční večerěk v sále na Nadskepti. — Vstupné 1 K.

Místní odbor „Radhoště“.

KONCERTY

- **7. 9. ERIKA KERTESZ**, restaurace Scéna, zač. v 19 h
- **9. 9. HUDBA A DUŠE GÉNIA - GABRIELA DEMETEROVÁ**, Sněmovní sál Arcibiskupského zámku, zač. v 19 h
- **13. 9. KULTURNÍ VÝROČÍ UNESCO**, Sněmovní sál Arcibiskupského zámku, zač. v 19 h
- **18. 9. POCTA ŠVABINSKÉMU**, Sněmovní sál Arcibiskupského zámku, zač. v 19 h
- **24. 9. TE DEUM**, Sněmovní sál Arcibiskupského zámku, zač. v 19 h
- **27. 9. ROZJÍMÁNÍ**, Sněmovní sál Arcibiskupského zámku, zač. v 19 h

DIVADLO

- **21. 9. PRODANÁ NEVĚSTA**, Dům kultury, zač. v 18 h
- **26. 9. FIGAROVA SVATBA**, Dům kultury, zač. v 18 h

ZÁBAVA

- **30. 9. RETRO SCREAMERS**, Dům kultury, zač. v 19 h

PŘEDNÁŠKY

- **21. 9. SETKÁNÍ S BIOTRONIKEM TOMÁŠEM PFEIFFEREM**, Muzeum Kroměřížska, zač. v 9 h

VÝSTAVY

- **6. 9. ANTONÍN MAREK MACOUREK**, Muzeum Kroměřížska, do 13. 10.
- **9. 9. DOBRÝ DEN STROMY**, Arcibiskupský zámek Kroměříž, vernisáž v 18 h, do 27. 9.
- **12. 9. FOTO KLUB ANTON AŽBE**, foyer Domu kultury Kroměříž, vernisáž v 15.30 h, do 17. 9.
- **26. 9. UMĚNÍ JE STAV DUŠE IX**, vernisáž v 17 h, do 3. 11.
- **JIŘÍ ŠORM – CYKLUS**, Galerie 77, do 12. 9.
- **KROJE DOLNÍHO POOLŠAVÍ**, Arcibiskupský zámek Kroměříž, do 30. 9.
- **JIŘÍ SALAJKA: VÝSTAVA OBRAZŮ**, do 30. 10.
- **Z POKLADŮ ARCHIVU MĚSTA KROMĚŘÍŽE**, Státní archiv Kroměříž, do června 2014
- **VÝSTAVA PŘIPOMÍNÁJÍCÍ PŘÍPRAVU A REALIZACI ZÁPISU ARCIBISKUPSKÉHO ZÁMKU A ZAHRAD NA SEZNAM UNESCO**,

Arcibiskupský zámek, do 30. 9.

- **MAX ŠVABINSKÝ TAK TROCHU JINAK**, Muzeum Kroměřížska, do 22. 9.
- **OSLAVY ŠEDESÁTÝCH NAROZENIN MAXE ŠVABINSKÉHO V KROMĚŘÍŽI V ROCE 1933**, Muzeum Kroměřížska, do 31. 12. 2013.
- **PAMÁTNÍK MAXE ŠVABINSKÉHO** - přehlídka všech období a technik tvorby kroměřížského rodáka, Muzeum Kroměřížska, stálá expozice.
- **PŘÍRODA A ČLOVĚK** - fauna, flóra a archeologické nálezy z regionu, Muzeum Kroměřížska, stálá expozice.
- **HISTORIE UKRYTÁ POD DLAŽBOU MĚSTA** - kulturně-historický obraz města Kroměříže od jeho vzniku do raného novověku, sklepní prostory Muzea Kroměřížska, stálá expozice.

KINO NADSKLEPÍ

- **2. 9. LÍBANKY**, zač. v 17.30 h
- **2. 9. MILLEROVI NA TRIPU**, zač. ve 20 h
- **5. 9. RIDDICK**, zač. v 17.30 h
- **6. 9. JEN 17**, zač. v 17.30 h
- **6. 9. RIDDICK**, zač. ve 20 h
- **7. 9. JEN 17**, zač. ve 20 h
- **8. 9. RIDDICK**, zač. v 17.30 h
- **8. 9. ELYSIUM**, zač. ve 20 h
- **9. 9. ELYSIUM**, zač. v 17.30 h
- **12. 9. COLETTE**, zač. ve 20 h
- **13. 9. COLETTE**, zač. ve 20 h
- **14. 9. COLETTE**, zač. v 17.30 h
- **14. 9. MORTAL INSTRUMENTS: MĚSTO Z KOSTÍ**, zač. ve 20 h
- **15. 9. MORTAL INSTRUMENTS: MĚSTO Z KOSTÍ**, zač. v 17.30 h
- **15. 9. COLETTE**, zač. ve 20 h
- **18. 9. MORTAL INSTRUMENTS: MĚSTO Z KOSTÍ**, zač. ve 20 h
- **19. 9. DIANA**, zač. ve 20 h
- **20. 9. DIANA**, zač. v 17.30 h
- **20. 9. NEJVYŠŠÍ NABÍDKA**, zač. ve 20 h
- **21. 9. SPRINGSTEEN & I**, zač. ve 20 h
- **21. 9. NEJVYŠŠÍ NABÍDKA**, zač. v 17.30 h
- **22. 9. DIANA**, zač. v 17.30 h
- **22. 9. DIANA**, zač. ve 20 h
- **23. 9. NEJVYŠŠÍ NABÍDKA**, zač. v 17.30 h
- **25. 9. DIANA**, zač. ve 20 h
- **26. 9. DONŠAJNI**, zač. ve 20 h
- **27. 9. DONŠAJNI**, zač. v 17.30 h
- **27. 9. MAKE YOUR MOVE 3D**, zač. ve 20 h
- **28. 9. MAKE YOUR MOVE 3D**, zač. v 17.30 h
- **28. 9. DONŠAJNI**, zač. ve 20 h

- **29. 9. DONŠAJNI**, zač. v 17.30 h
- **29. 9. JAKO NIKDY**, zač. ve 20 h
- **30. 9. JAKO NIKDY**, zač. v 17.30 h

KÁNON

- **4. 9. VŠICHNI DOBRÍ RODÁCI**, zač. v 16 h
- **11. 9. MAREČKU, PODEJTE MI PERO**, zač. v 16 h
- **18. 9. BIO RÁJ**, zač. v 16 h
- **25. 9. RŮŽOVÉ SNY**, zač. v 16 h

ARTKINO

- **4. 9. WRESTLER**, zač. ve 20 h
- **9. 9. FUTUROLOGICKÝ KONGRES**, zač. ve 20 h
- **11. 9. ELYSIUM**, zač. ve 20 h
- **16. 9. LURDY**, zač. ve 20 h
- **23. 9. ČERNÁ LABUŤ**, zač. ve 20 h
- **30. 9. PIETA**, zač. ve 20 h

LETNÍ SCÉNA

- **7. 9. MAMMA MIA**, zač. ve 21 h
- **14. 9. BABOVŘESKY**, zač. ve 21 h

BIJÁSEK

- **8. 9. ČTYŘLÍSTEK VE SLUŽBÁCH KRÁLE**, zač. ve 14.30 h
- **13. 9. JUSTIN: JAK SE STÁT RYTÍŘEM 2D**, zač. v 17.30 h
- **14. 9. JUSTIN: JAK SE STÁT RYTÍŘEM 3D**, zač. ve 14.30 h
- **15. 9. JUSTIN: JAK SE STÁT RYTÍŘEM 2D**, zač. ve 14.30 h
- **16. 9. JUSTIN: JAK SE STÁT RYTÍŘEM 3D**, zač. v 17.30 h
- **21. 9. OGGY A ŠKODÍCI**, zač. ve 14.30 h
- **22. 9. OGGY A ŠKODÍCI**, zač. ve 14.30 h
- **29. 9. KRÁLOVSTVÍ LESNÍCH STRÁŽCŮ**, zač. ve 14.30 h

KNIHOVNA KROMĚŘÍŽSKA

- **7. 9. MASOPIST V NEW ORLEANS**, výstava fotografií Davida Foltýna, do 27. 9.
- **1. - 30. 9. GENDER AUDIT** – prezentace firem zúčastněných Gender Auditu spojená se soutěží o genderově nejpriznivější firmu.
- **2. 9. POCTA J. A. KOMENSKÉMU ANEB ŠKOLA HROU**, zábavné odpoledne pro děti, od 12 do 18 h
- **4. 9. HUDEBNÍ AKADEMIE** (Vincenzo Bellini: Kapuletí a Montekové), zač. v 16.30 h
- **16. 9. BESEDA S**

ARCHITEKTKOU MĚSTA KROMĚŘÍŽE RADMILOU VRANÍKOVOU, zač. v 15.30 h (následuje veřejné jednání Doprovodní komise města Kroměříže).

- **17. 9. BESEDA S ROMANEM POSOLDOU** - prezentace projektu Kola pro Afriku, zač. v 17 h
- **25. 9. OD BRODU K JANTAROVÉ STEZCE** – přednáší Josef Bláha, zač. v 16.30 h
- **26. 9. AKADEMIE 3. VĚKU** – prohlídka Státního okresního archivu Kroměříž, 1. skupina A-L ve 13 h, 2. skupina M-Ž ve 14.30 h
- **23. 9. - 4. 10. PREZENTACE SOCIÁLNÍ REHABILITACE**
- **26. 9. BULHARSKÁ PÍSMENA**, výstava plakátů a beseda pro ZŠ o Bulharsku
- **30. 9. - 5. 10. TÝDEN KNIHOVEN**
- **30. 9. VYHLÁŠENÍ AUTORSKÉ SOUTĚŽE KROMĚŘÍŽSKÁ LITERA**
- **3. 10. PŘÍCHUTĚ NOCI**, knihovníci a zájemci z řad návštěvníků knihovny budou mít možnost číst úryvky ze svých oblíbených knih

KČT

- **4. 9. POZDNÍM PODZIMEM**, foto, Dr. Voňka
- **11. 9. VÁNOČNÍ VÝLETY**, foto, Dr. Voňka
- **25. 9. ITÁLIE**, video, Šmídovi

Zrcadlové bludiště příjemně zpestřilo letní nabídku města

V Kroměříži je letos poprvé otevřeno zrcadlové a křišťálové bludiště, které nabízí nevšední zážitek všem návštěvníkům bez ohledu na věk či pohlaví. Bludiště je umístěno přímo v centru města, v domě č. p. 36 na Velkém náměstí. Na rozloze 60 metrů čtverečních je tu rozestavěno 160 zrcadel a čirých skel, které jsou nasvíceny počítačem řízeným led osvětlením se stmíváním. Zatímco v labyrintu můžete podle libosti dlouze bloudit a bavit se vlastními nekonečnými odrazy, dalších 8 zábavných zakřivených zrcadel zdeformuje vaši postavu k nepoznání. Nechybí ani kaleidoskop a dětské bludiště. Obdobnou atrakci, jejíž obdobu známe z pražského Petřína, jinde na Moravě nenajdete. Bludiště je otevřeno až do konce září denně od 9 do 18 hodin. (pz)

Prodaná nevěsta má v Kroměříži tradici a opět se vrací

(pokračování z minulého čísla)

V minulém čísle Kroměřížského zpravodaje jsme Vás informovali o tradici a oblíbenosti Smetanovy opery *Prodaná nevěsta*, která se hrála v Kroměříži pod taktovkou dirigenta Hanácké filharmonie Antonína Procházky pětkrát. Poprvé v r. 1944 a naposled v r. 1975. Kroměřížané si ještě dnes vzpomenu na vzosný soprán Danuše Drápalové a sytý tenor s laškovnými tóny a vyzrálým hereckým projevem prof. V. Drápala. Dnes se k nám *Prodaná nevěsta* znovu vrací trochu v jiné podobě, jako lidová hra se zpěvy a tanci, ale předvedená opět vynikajícími soubory, které ctí nejen autora libreta Karla Sabinu, ale i hudbu, aby byl hudební odkaz našeho operního velikána zachován.

Sokolská župa Hanácká slaví v tomto roce 115. výročí svého založení a město Kroměříž 750

let. Při této příležitosti pozval Sokol vynikající sokolský divadelní soubor z Pyšel, který pro tento velký projekt přizval národopisný soubor Formani Slatiňany, smíšený pěvecký sbor Gaudium Praha a sokolský divadelní soubor z lázní Toušeně, který spolupracuje s profesionálními umělci, účastní se Jiráskova Hronova, zájezdů do Německa, Francie, Číny a Švýcarska. Vedoucím souboru je RNDr. Jan Králík. Pěvecký sbor Gaudium Praha pravidelně koncertuje v Praze i v zahraničí. Od roku 1988 nastudoval nejrůznější žánry od klasické tvorby přes černošské spirituály, barokní, renesanční polyfonie, až po současné autory. Sbormistry jsou Vladislav a Zdena Součková, oba ocenění „Cenou Františka Lísky“.

A tak se podařilo sokolskému divadelnímu souboru z Pyšel s vedoucím a režisérem Bohumilem Gondíkem spojit tyto

vynikající soubory, tanečníky, herce, zpěváky, hudebníky, sólisty a nastudovat s nimi *Prodanou nevěstu*. Historické sokolské slety se zahajovaly vždy *Prodanou nevěstou* v Národním divadle v Praze. Sokol slavil v loňském roce 150. let od svého založení a 15. všesokolský slet v Praze byl v předvečer sletu zahájen také *Prodanou nevěstou*, kterou kroměřížští diváci mohou zhlédnout 21. 9. 2013 v 18 h v Kulturním domě v rámci oslav města a Sokolské župy Hanácké. Vstupenky na toto představení v ceně 100 Kč si můžete zakoupit přímo v pokladnách Domu kultury, kina Nadsklepí, v Informačním centru, nebo také přímo v kanceláři Sokolské župy Hanácké. Sokolská župa Hanácká srdečně zve širokou veřejnost a přeje všem divákům příjemný zážitek.

Zdeňka Seidlová

Tizianův Apollo a Marsyas a Klub UNESCO v Kroměříži

Kroměříž je v celém světě známá jako město plné uměleckých sbírek, architektur, historických zahrad, díky skutečnosti, že se stala sídlem lenního zřízení olomouckých biskupů (od roku 1777 arcibiskupů olomouckých) a centrem správy biskupského panství. Funkce letního sídla vedla majitele k umístění uměleckých sbírek do Kroměříže a vybudování reprezentačního zámku i rozlehlých zahrad.

Prvními uměleckými sbírkami, které ještě neměly charakter umělekohistorické kolekce, byly ve správě biskupů obrazy Mariánského cyklu, obraz Sv. Anna Samatřetí od Norimberského mistra augustiánského oltáře a některé umělekořemeslné práce. Nešlo o předměty získané se sběratelskými záměry. Prvním velkým sběratelem byl arcivévoda, který byl biskupem olomouckým v letech 1637-1662. Jeho přebohaté sbírky pocházely z doby jeho působení ve funkci místodržitele v Nizozemí. Obrazová sbírka biskupského zámku má svou historii díky knížeti Karla II. z Liechtensteinu-Castel-

korna. Čtyřicetiletý prelát od roku 1664 nastoupil do funkce v době po třicetileté válce. Obnova diecéze, zničené švédským vojskem, kroměřížského zámku, zbořeného podzámčí, vypleněného interiéru, vytlučení oken, vylámaných dveří, rozbitých kamen. Vždyť i biskupovým sídlem nadlouho byl kanovnický dům. A to kroměřížská obnova musela být až po nejdříve obnovený olomoucký palác a v Kroměříži, strádající dlouho, čekaly na dodovod s kašnou, obnovu mincovny, hospodářské budovy atd. Přesto biskup nezapomínal na umění. Výzdoba interiérů přivedla i umělce. Biskup postupoval, podle zvyklostí, trojím způsobem: nákupem celých souborů nebo aspoň výběru z nich, nákupem jednotlivých obrazů přímo od autorů a nebo prostřednictvím uměleckého obchodu a konečně přijímáním umělců na jistou dobu do vlastních služeb.

Nejvýznamnějším ziskem Liechtenštejna byl nákup sbírky bratří Františka a Bernarda Imstenraedů z Kolína nad Rý-

nem. Imstenraedové prodali, mezi jinými, i vzácný obraz TIZIANA VECELLIO (1488-1576) APOLLO A MARSYAS. Toto vzácné dílo se z Olomouce koncem 18. století dostalo do sbírky kroměřížského zámku.

Od té doby bylo třikrát restaurováno: v letech 1902-1903 V. Jasperem, v letech 1939-1942 F. Petrem, v letech 1961-1968 Frant. Syslem. Restaurování bylo také současně ochranou před zapůjčováním obrazu, ale také omezením pohyb obrazu při požadovaném zapůjčení. Vystavován byl v roce 1965 v Praze, v Kroměříži v roce 1969, v Praze a v Brně 1976-1977, znova v Praze 1978, v Londýně 1983-1984, Washingtonu 1986, v Benátkách 1990-1991 a v Paříži 1993. A právě pro pařížskou výstavu bylo podmínkou k zapůjčení věnování ochranného zařízení proti vlhkosti, tepelným podmínkám a poškození. Tento „obal“ vyrobil Louvre podle požadavků kroměřížského zámku.

Mgr. Antonín Lukáš

Pokračování příště...

Bohumír Machát: O rybářích a rybách

Všichni, které patron rybářů obdaroval tím věčně zapáleným a širokým rybářským srdcem, vědí své. Jsou si až příliš vědomi toho, že jsou proti těm ostatním čímsi obohaceni. Rybářskými pruty píší své příběhy na vodní hladinu. Příběhy veselé i smutné, kterým však nikdy nechybí nádech dobrodružství a romantiky. Vodní hladina zachycuje i osudy mnoha lidí, kteří nemusí být vždy zrovna rybáři. Staré příběhy pozvolna odplouvají a mizí z dohledu, vrývají se do naší paměti. A před námi plují lehce se pohupující na vlnách ty současné a kdesi u pramenů se dělá místo na ty budoucí.

Michal Hvorecký: Smrt na Dunaji

První láska, věčná řeka a poslední plavba. Martin a Mona se jako děli poznali v Bratislavě a jejich životy spojila řeka. Po letech se znovu potkají na luxusní lodi plné Američanů, která se plaví z Řezna do delty Dunaje v Rumunsku. Dvacet dnů a téměř tři tisíce kilometrů, mladý muž a jeho osudová žena versus sto dvacet seniorů. Dobrodružný cestopis, parodie masové turistiky, a hlavně příběh o lásce, která stála na vodě.

www.knihkm.cz

Knihovna Kroměřížska nabízí novou možnost pro vrácení knih

Turistické informační centrum (TIC) je detašovaným pracovištěm Knihovny Kroměřížska. Kromě toho, že TIC poskytuje běžné turistické informační služby pro návštěvníky, poskytuje také několik služeb, které až tak běžné nejsou. Můžeme vzpomenout malou čítárnu denního tisku, úschovnu kol či zavazadel, přebalovací koutek pro maminky/tatínky. Další novinkou bude i to, že v našem TIC mohou čtenáři Knihovny Kroměřížska odevzdat knihy v době, kdy je knihovna zavřena, tzn. v sobotu odpoledne nebo neděle v sezónu a mimo ni v sobotu odpoledne. Je to pro ty, kteří zapomenou knihy vrátit. Vytvořením sběrného místa pro odevzdání knih v tyto dny možná pomůžeme všem, kteří na vypůjčené knihy netrpělivě čekají. Knihy budou v TIC jen odloženy, výpůjčním systémem projdou až v knihovně. TIC nemá knihovnický software, proto je to jen sběrné místo.

Šárka Kašpárková

Pozvánka na výstavu „UMĚNÍ JE STAV DUŠE“ IX

Muzeum Kroměřížska v Galerii v podloubí na Velkém náměstí již po deváté odprezentuje výtvarné práce klientů Psychiatrické nemocnice v Kroměříži. Výstava bude slavnostně zahájena 26. září 2013 v 17 hodin. Kolekce vytvořená v prostředí arteterapeutického atelieru pod vedením Emilie Rudolfové nabídne výtvarné zpovědi lidí v procesu psychiatrické léčby. „Základem arteterapie nadále zůstává vztah s klientem. Na počátku nabízíme zaměření na to, co klient říká a co je skutečnost. Obecně platí, že my dospělí jsme často zanesení rozumovými obranami, omluvami, výmluvami, duševní leností, pohodlností i zbabělostí. Svým klientům nabízíme probuzení. Aby se nechovali, jakože spí a donekonečna se nevymlouvali, „obalovali“ se slovy, která jsou často v rozporu s tím, co sdělují a co vidím ve vytvořeném díle. V atelieru je na rámu dveří na-

psána první moudrost „Človče, probudil ses dnes ráno?“ Klienti to nevnímají jako podnět k zamyšlení, ale později moudrost přijmou za svou.“ Pasáž z úvodního slova katalogu výstavy Umění je stav duše IX předznamenává obsah a hloubku výtvarných prací. Minulé ročníky výstavy se setkaly se zájmem diváků i odborníků pro svoji opravdovost a sílu sdělení. Emilie Rudolfová k tomu dále dodává: „Výstava je zdánlivě především

o výstavě výtvarných děl, ale skutečnost je taková, že vystavujeme jen jednu část terapeutického vývoje, a to ví především autoři. I když jsou práce pro diváky anonymní, u některých to byla velká odvaha souhlasit s tím, že jejich intimní zpověď a často ta nejhlubší tajemství budou veřejně prezentované.“ Svým zaměřením i tradicí zcela ojedinelá výstavní akce potrvá v Muzeu Kroměřížska do 3. listopadu. (mač)

Město v proměnách času: zaniklá kaple sv. Rocha

Podobně jako hřbitovní kaple při Kotojedské cestě zmizela ve víru času také další drobná sakrální stavba na někdejším kroměřížském předměstí, a sice kaple sv. Rocha, později používaná jako skladiště střelného prachu neboli prachárna. O vzniku této stavby, včetně její přesnější lokalizace a vzhledu mnoho nevíme. Historik František Vácslav Peřinka v Dějinách města Kroměříže uvádí, že kaple stávala při polní cestě vedoucí od Koto-

jedské silnice směrem k Vázanům. Na základě první zmínky o kapli z r. 1689 předpokládá, že vznikla až po „morovém“ roku 1680 jako kaple votivní. Od r. 1801 sloužila jako skladiště střelného prachu náhradou za zchátralou Prašnou věž městského opevnění a jako obecní majetek byla pronajata vojenskému eráru. Pro tento účel byla kaple stavebně upravena, okna zazděna, dveře opatřeny železnou mříží a střecha pokryta břidlicí. Objekt situovaný za městem, ve kterém v roce 1815 bylo uloženo přes 16 „centýřů“ střelného prachu a ostré i slepé patrony, střežili vojáci, kteří měli strážnici v blízkém zahradním domku u Kotojedské cesty. Po r. 1920 byla prachárna zbořena, pomístní jméno Za Prachárnou a U Prachárny však zůstalo dodnes. Časem vznikla městská vojenská prachárna se strážním domkem pod Barbořinou, při silnici do Lutopecen, která sloužila svému účelu až do r. 1940.

Poloha kaple sv. Rocha (prachárny) je zaznačena na historických mapách a plánech města z konce 18. až počátku 20. století poblíž Kotojedské cesty, přibližně v místě křížení dnešních

ulic Sládkovy a Gorkého. Indikační skica z r. 1830 zachycuje půdorys kaple jako centrální stavbu situovanou v rozšíření polní cesty spojující Kotojedskou silnici s Vázaný.

Na anonymní kresbě z let 1777 až 1780 zobrazující Kroměříž od severozápadu vidíme v jižním předpolí města v polích osamoceně stojící drobnou centrální stavbu, kterou, navzdory určitému prostorovému zkrešlení, bychom mohli s velkou pravděpodobností ztotožnit s kaplí sv. Rocha. Z kresby je patrný kruhový nebo oválný půdorys stavby a kupolové zastřešení ukončené vízkou či tzv. lucernou.

Kaple a kostelíky zasvěcené sv. Rochu, světcí a patronu nemocných, lékařů a ochránci proti moru, byly často stavěny na půdorysu kruhu či oválu (kruh jako symbol počátku a konce bytí). Mnohé z nich plnily funkci hřbitovních kostelíků, zpravidla v místech hromadných hrobů obětem moru. Z tohoto důvodu nebo jako poděkování za odvrácení morových epidemií, podobně jako morové sloupy (např. Mariánský na Velkém náměstí a Nejsv. Trojice

Místo kde stávala kaple sv. Rocha označeno křížkem

na Riegrově náměstí), vznikaly většinou nákladem obcí nebo zbožných jednotlivců. Ačkoliv první zmínka o kapli sv. Rocha pochází až z r. 1689, její vznik může být i staršího data. Morové epidemie totiž zasáhly město v průběhu 17. století několikrát. Morová nákaza si vyžádala nejvíce obětí v r. 1645, avšak případy moru byly v Kroměříži zaznamenány také během třicetileté války a před ní. Ačkoliv kaple sv. Rocha přeměněná na prachárnu byla zbořena až po r. 1920, nepodařilo se její podobu doložit na žádné z historických fotografií. V případě, že by někdo takový dokument přece jen vlastnil, prosím kontaktujte kroměřížské muzeum. Děkujeme.

Mgr. Helena Chybová
Muzeum Kroměřížska

Protimorový patron (a ochránce pejsků) sv. Roch na sousoší Mariánského sloupu na Velkém náměstí

Výlet seniorů z DpS Vážany do Muzea zemědělské techniky v Pravčicích

24. července letošního roku jsme obyvatelé našeho domova, za podpory vedení, uskutečnili výlet. Cílem naší výpravy bylo Muzeum zemědělské techniky „našich dědů“ v Pravčicích. Zde byla naše výprava srdečně přivítána pracovníky muzea. Samotný zakladatel pan Netopil nám podal podrobný výklad k jednotlivým exponátům, jejich původu a restaurování. Výstava mnohé z nás vrátila zpět do období mládí, ve kterém jsme s vystavenými exponáty setkali a dokonce sami s nimi pracovali.

Například naše ženy si zavzpomínaly na zařízení dřívější domácnosti (váhy, ošatky, máselnice). Dále nás velmi zaujala zachovalá dopravní technika, jako například kočáry, sáně, žebříňáky. Výstava nás velmi oslovila a umožnila nám aspoň na chvíli se přenést zpět do našeho mládí. Na zpáteční cestě do domova jsme navštívili cukrárnu, kde jsme si dopřáli kávičku a různé dobrotky. Výlet se nám vydařil a už teď se těšíme, kam se podíváme příště.

Za účastníky výletu –
RNDr. Čupr Prokop

Informace společnosti E.On o přerušení dodávky el. proudu v některých částech města.

* **3. 9. od 7.30 do 16.00 h, Kroměříž**
Vypnutá oblast: **Slovanské náměstí 1151/1151**

* **4. 9. od 7.30 do 16.00 h, Kroměříž**
Vypnutá oblast: **Gorkého** 2567, 2567/12, 2567/2567, 2568, 2568/14, 2568/2568, 2586, 2586/2586, 2586/8, 2587, 2587/10, 2587/2587, 2592, 2593, 2593/18, 2593/2593, 2594, 2594/16, **Sládkova** 2541, 2541/2541, 2541/33, 2542, 2542/2542, 2542/35, 2584, 2584/21, 2584/2584, 2585, 2585/23, 2585/2585

* **5. 9. od 7.30 do 15.30h, Kroměříž**
Vypnutá oblast: **ul. Axmanova, Braunerova, Dolnozahradská, Jožky Silného, Karla Rajnocha, Na Hrázi, Nová, Ovocná, U Zámečku, celé Trávnícké Zahrady, Altýře od Trávníckých Zahrad, Lesní Zámeček** č.62 a odběratelská trafostanice COV (č.410619)

* **9. 9. od 7.30 do 11.30 h, Trávník**
Trávník 0/163, 0/171, 0/182, 0/192, 1/1, 10, 102/102, 114, 118, 139/139, 155/155, 2/2, 3, 5, 12, 13, 25, 28, 35, 5000/5000, 61, 66, 112, 116, 122, 13/13, 133, 185, 33/33, 8, 32, 69, 83, 121, 134, 158/158, 59, 111, 124, 127, 128/128, 23, 63, 64, 89, 109, 129, 149/149, 17, 29, 126, 173, 208, 4/4, 67/67, 73/73, 87/87, 9, 11, 72, 88, 110, 140, 16/16, 18, 21, 26, 27, 186, 5001, 60/60, 65/65, 68, 144, 28/28, 6, 7, 22, 24, 30, 34, 37, 39, 47, 62, 81, 84, 86, 102, 106, 113, 119, 130, 136/136, 140/140, 160, 174, 179, 181, 199, 200, 46/46, 9/9, 94/94 a odběratelská trafostanice Trávník – závahla (č.410228)

* **16. 9. od 7.30 do 12.00 h, Vážany**
Hulská 667/84, 356/4, **Kopce** 342/5, 345/11, 359/19, Lesní 106/28, 241/10, 243/243, 243/30, 244/244, 265/35, 266/37, 268/33, 276/45, 278/13, 280/17, 282/21, 283/23, 284/25, 30/52, 36/36, 38/8, 45/45, 5000, 51/40, 52/52, 72/41, 74/12, **Na Dílech** 156/3, 157/5, 160/11, 161/13, 163/17, 164/19, 165/21, 166/166, 167/12, 168/14, 171/20, 174/26, 175/28, 176/30, 177/32, **Na Návsi** 0/K/425/2, 10/49, 107/29, 118/118, 13/43, 16/16, 18/17, 2/2, 23/23, 263/3, 264/18, 277/6, 294/35, 33/41, 39/14, 39/39, 43/25, 44/19, 50/13, 63/34, 63/63, 64/21, 9/20, 63/63, 64/21, 9/20, **Osvoboditelů** 102/102, 103/86, 113/113, 223/38, 224/224, 226/44, 228/228, 231/92, 232/94, 238/55, 239/239, 240/59, 300/300, 323/94A, 88, 5000, 87/50, 88, 89/54, 89/89, 93/78, 94/64, 98/72, **Pionýrů** 108/7, 193/11, 195/15, 197/197, 198/21, 200/25, 202/29, 85/5, **Polní** 0/K/265/2, 203/203, 204/4, 205/205, 205/6, 207/14, 208/16, 209/18, 210/210, 332/3, 5000, 5001, 5006, **Příčná** 125/5, 127/9, 128/11, 131/17, 134/23, 135/135, 137/137, 138/31, 141/6, 142/142, 143/10, 145/14, 146/16, 152/152, 154/32, **Stavbařů** 0, 183/183, 183/2, 185/185, 185/6, 186/12, 187/187, 49/16, 58/10, 80/14, Vážany 0, 340, 346/13, 355/6, 360/21, **Zahradní** 234/4, 235/6, 237/10, odběratelská trafostanice Vážany-cihelna (č.410233)

Informace o přerušení dodávky el. energie ve vašem bydlíšti si můžete objednat v e-mailové podobě nebo prostřednictvím SMS přímo u společnosti E.On v rámci služby Energie 24, nebo prohlédnout na portálu <http://portal.eon.cz/cs/otg/>

Slavnostní vítání malých občánků na kroměřížské radnici

Vážení rodiče, dovolujeme si Vás pozvat k Vítání Vašeho dítěte do života. Obřad se uskutečňuje dle individuální domluvy v sobotu v obřadní síni Městského úřadu v Kroměříži. Vítání je určeno pro děti s trvalým pobytem v Kroměříži.

Bližší informace Vám sdělí matrikářky na tel. 573 321 183 (případně 573 321 180-2).

Těšíme se na Vás a Vaše miminko.
Město Kroměříž

Daniel Machala

Jakub Toul

Nejbližší možné termíny vítání:
21.9. / 28.9. / 5.10. a 12.10. 2013

Sňatky - dodatek za červen 2013

Leona Bazalková, Morkovice-Slížany
Jaroslav Veselý, Zlobice

Gabriela Skalková, Holešov
Tomáš Němčík, Holešov

Sňatky – červenec 2013

Denisa Káčerová, Kroměříž
Jaroslav Dostálík, Kroměříž

Martina Frajtová, Kroměříž
Zdeněk Soukup, Kojetín

V seznamu jsou uvedeni jen ti snoubenci, kteří souhlasili se zveřejněním v tisku.

Karolína Jonášová

Matěj Hanák

Matyáš Konečný

Den otevřených dveří nabídne ukázky první pomoci i laserovou střelnici

Dětské dopravní hřiště v Kroměříži zve na Den otevřených dveří, který se uskuteční ve středu 11. září v areálu v Koperníkově ulici. Pro děti budou připravena stanoviště zaměřená na bezpečnost silničního provozu, ukázky činnosti Městské policie Kroměříž, jízdy zručnosti a prezentace mobilní techniky pro vyšetřování dopravních nehod. Velmi atraktivní budou brýle, které napodobují vidění podnapilého člověka, a mobilní laserová střelnice. Den otevřených dveří na Dětském dopravním hřišti v Kroměříži můžete navštívit v době od 15 do 17 hodin. (pz)

ODVOZ A EKOLOGICKÁ LIKVIDACE AUTOVRAKŮ

Včetně vystavení dokladu o ekologické likvidaci Vašeho autovraku NA MÍSTĚ

Tel: 777 550 621, 608 749 219
Autovrakoviště Třebětice

Za kompletní nebo téměř kompletní autovrak vyplatíme
1000,- Kč

Dožínky byly oslavou sklizně i podporou regionálních potravin

(pokračování ze str. 1) ale zaručeně kvalitním výrobku regionálního farmáře," poznamenala starostka Daniela Hebnarová. A na téma regionálních potravin tradičně apeloval také hejtman Zlínského kraje Stanislav Mišák. „Opět připomenu slova našeho pana faráře, který říká, že párky ze supermarketu můžete jíst i na Velký pátek, protože v nich žádné maso není. Ano, stále častěji se ukazuje, že kvalita potravin neprokazatelného původu je mizerná, proto podporujeme

místní zemědělce, farmáře a výrobce potravin z regionálních surovin, které jsou nám blízké i geneticky," upozornil hejtman, který v zápětí ocenil vítěze soutěže regionálních potravin Perla Zlínska. Zamyšlení nad potravinami bylo posledním vážnějším tématem dne. Hned poté se rozjela naplno zábava, na Velkém náměstí i zámeckém nádvoří se střídaly folklorní soubory, zpívaly se lidové písně a součástí vydařených dožinek byl i lidový jarmark a Slavnost chleba. (pz)

Foto na str.: P. Zrna

Do Kroměříže přijeli zástupci všech partnerských měst

Chateaudun (Francie), Krems an der Donau (Rakousko), Ramnicu Valcea (Rumunsko), Piekary Slaskie (Polsko) a slovenská Nitra. Asi není třeba představovat města, s nimiž Kroměříž dlouhodobě udržuje partnerské vztahy. Bilaterálně se města snaží přátelské vazby udržovat, některá intenzivně, jiná méně často, málokdy se však poštěstí, aby se jejich představitelé setkali všichni společně. Takovou ojedinělou příležitost přinesly právě letošní dožínky, kdy pozvání do Kroměříže přijala všechna partnerská města. V

pátek 23. srpna přivítala všechny delegace v obřadní síni radnice starostka Daniela Hebnarová a oficiálně je pozvala na víkendové dožínkové oslavy. Už tak dost nabitý program dožinek hosté mohli doplnit ještě prohlídkou nového informačního centra, návštěvou zámku a zahrad či komentovanou prohlídkou města v doprovodu Biskupských manů. A mezi zábavou se samozřejmě našel prostor i pro neformální debaty o rozvoji partnerských vazeb, možnostech další spolupráce a vzájemné propagace. (pz)

Foto: P. Zrna

Hosté z partnerských měst při návštěvě kroměřížského Informačního centra. (Vlevo prezident polských Piekar Stanislaw Korfanty, vpravo starosta města Chateaudun Didier Huguet)